

perioden 1908—11, have vi for det første for 1908—09 et aflagt Statsregnskab, der viser et Underskud paa 14½ Mill. Kr.; for det Finansaar, som udløb den 31. Marts 1910, kende vi ikke Regnskabet endnu, men vi have fra den forrige Finansminister hørt, at det sikkert vil bringe et Underskud paa omtrent 45 Mill. Kr., og den Finanslov, som vi leve under i Øjeblikket, altsaa den, der udløber den 31. Marts 1911, har et budgetteret Underskud paa 20 Mill., men vi kunne jo vist være sikre paa, at dette Underskud vil blive noget større, idet man nemlig har ansat Indtægterne betydeligt højere, end de ville komme til at gaa ind i Statskassen. Naar jeg derfor tager denne 3-Aars Finansperiode 1908—11, viser det sig, at der bliver et Underskud paa omtrent 80 Mill. Kr. Det er saa uhyre store Summer, at det er de færreste Mennesker, der kunne tumle med dem, det er de færreste Mennesker, der forstaa, hvad det egentlig vil sige, at man har et Underskud paa 45 Mill. Kr. i et enkelt Finansaar; men hvis man vil sammenligne det med andre Størrelser, som ere bedre kendte, vil det vise sig, at f. Eks. de kommunale Skatter i Danmark i Aaret 1906—07 for København, for Købstæderne, for Landkommunerne og Amtskommunerne udgøre omtrent 45 Mill. Kr., altsaa netop det, der skal til for at dække Underskuddet for et enkelt Finansaar. Man vil kunne forstaa, at et saa vældigt Underskud, som der her er Tale om, lader sig ikke dække ved nye Skatter. Det er umuligt. Hvis man vilde byde de danske Vælgere, at de til Dækning af Statens Underskud skulde udrede lige saa meget, som de nu betale i deres samtlige kommunale Skatter, vilde de i høj Grad forbavses og i høj Grad fordømme en Finanspolitik, der har ført os til dette Resultat.

Naar man spørger om, hvad Aarsagerne til denne Finansmisere er, angives der forskellige Grunde. Nogle sige, at det er de daarlige Tider. Det er nu nemt at slippe fra det paa den Maade. Det er ligesom om man vælter Skylden over paa Vorherre; det er ham, der har bragt os ind i dette, og saa maa vi naturligvis taalmodig finde os i det. Andre nævne andre Grunde, som Bankkrisen, Alberti-Katastrofen o. s. v., der ganske vist have medført, at Staten har maattet ofre mange Millioner. Andre henvise til den sociale Lovgivning, som vi have gennemført i de senere Aar, og det kom navnlig stærkt frem rundt omkring ved de sidste Valg, at den daar-

lige Stilling hidrørte fra, at vi havde levet over Evne, vi havde været alt for flotte i Retning af social Lovgivning. Det var navnlig Delegationen og Højre, der slog paa dette. Jeg skal saaledes her tillade mig at anføre, hvad et anset Højreblad her i København, „Vort Land“, skrev om denne Sag. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse nogle faa Linier. Bladet skriver: „Men det er meget let at konstatere, hvor Millionerne gaa hen. De gaa til Husmandslaan, hvis Nytte er mere end problematisk, til Tilskud til urentable Privatbaner, til Arbejdsløsheds- og Hjelpekasser, til Sygekasser, Alderdomsunderstøttelse, Tilskud til Kommuner, Hospitalsvæsen, Skolevæsen, adskillige Byggeforetagender o. s. v.“ Paa den Maade vilde man undskylde sig med, at vi vare komne ind i den daarlige finansielle Stilling. Vi havde som sagt levet over Evne, vi havde været for flotte i Retning af den sociale Lovgivning. Men alt dette nytter i Virkeligheden ikke noget; selv om man nævner en eller anden af disse Grunde, faar man ikke den virkelige Grund frem til, at vi sidde saa daarligt i det, som Tilfældet er. Nej, det, der er Skyld i det hele, er Militærvæsenet. Det er Militarismen, som bærer Skylden. Det er Militarismen, som rider dette Land, som knuger og tynger os, saa at vi nærme os Statsbankerotten. Da Venstre i 1901 kom til Magten, og vi fik det saakaldte Systemskifte, havde den sidste Højre regering paa sin sidste Finanslov faaet bevilget 19,4 Mill. i Militærøjemed. Men Aaret efter steg Militærudgifterne til 20,7 Mill. Kr.; det var altsaa en Stigning paa noget over 1 Mill. Kr., og saaledes er Kursen gaaet støt og stadig frem fra Aar til Aar med en Stigning paa 1 Mill. Kr. eller mere fra det ene Aar til det andet. Det er det, der har knuget os, det er det, der har ødelagt vort Finansvæsen. Havde Venstre holdt sine Løfter, havde Venstre fulgt sit gamle Program, var Venstre blevet den Politik tro, ved hvilken det lykkedes at drive Højre ud af næsten alle Landets Valgkredse, var Venstre gaaet den modsatte Vej, og havde Partiet i samme Tempo, som det skruede Militærudgifterne til Vejrs, sat dem ned, havde vi ikke i Øjeblikket staaet i den Situation, vi staa i, da havde vi ikke i Dag skullet forhandle om et Statslaan paa 36 Mill. Kr., hvorved vi til Udlandets Kapitalister pantsætte 60,000 Tdr. Land eller en Landsdel af Størrelse som f. Eks. Langeland. Nej, naar vi ville se, hvor den virkelige